

Keskkonnaministri määruse
„Tartu Rajooni TSN 9. septembri 1964. a otsuse nr 99
„Looduse kaitsest Tartu rajoonis” muutmise” eelnõu

SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Käesoleva määruse koostamise eesmärk on seoses Erumäe maastikukaitseala moodustamisega kaitstava loodusobjekti Maioru ürgoru tüübi ja seal kehtivate piirangute muutmise. Moodustatava Erumäe maastikukaitseala territooriumile jääv geoloogiline üksikelement Maioru ürgorg liidetakse terves ulatuses Erumäe maastikukaitsealaga ning kogu alal kehtestatakse ühtne kaitsekord.

Eelnõukohase määrusega tunnistatakse kehtetuks looduskaitseaduse § 13 lõike 1 alusel olemasoleva kaitstava loodusobjekti Maioru ürgoru piirid ja kaitsekord. Ala on arvatud Erumäe maastikukaitsealasse, tulenevalt vajadusest paremini tagada seal asuva ürgoru kaitse ja säilimine.

Määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni kaitse planeerimise spetsialist Leevi Krumm (tel 740 6819; e-post: leevi.krumm@keskkonnaamet.ee), eelnõu kaitsekorra otstarbekust on kontrollinud Keskkonnaameti looduskaitse osakonna peaspetsialist Taavi Tattar (tel 786 8371; e-post: taavi.tattar@keskkonnaamet.ee). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaameti õigusosakonna juhataja Lüüli Junti (tel 680 7435, e-post lyyli.junti@keskkonnaamet.ee). Ekspertdihinnangu on andnud Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni looduskaitse bioloog Tarmo Evestus, keeleliselt toimetanud Siiri Soidro (tel 640 9308; e-post: siiri.soidro@tlu.ee).

2. Eelnõu sisu

Geoloogilise üksikelemendi Maioru ürgoru territoorium on kaitse alla võetud Tartu rajooni TSN Täitevkomitee 9. septembri 1964. aasta otsusega nr 99 „Looduse kaitsest Tartu rajoonis” lisa 1 punktiga 8 kui riikliku kaitse all olev kohalikku tähtsust omav objekt. Maioru ürgorg asub Tartu maakonnas Konguta vallas Vahessaare külas. Maioru ürgorg arvatakse moodustatava Erumäe maastikukaitseala koosseisu. Kaitstava loodusobjekti tüüp muutub ja seetõttu on vajalik muuta Tartu Rajooni TSN 9. septembri 1964. a otsust nr 99 „Looduse kaitsest Tartu regioonis”, et välistada topelt kaitsekord.

Praegune piiranguvööndi kaitsekord ei taga piisavat kaitset ürgoru nõlvadel olevatele metsakooslustele ja nende looduslikule arengule ega kindlusta seetõttu ka ürgoru säilimist. Seetõttu on vajalik Erumäe maastikukaitseala moodustamine. Täpsemalt on Erumäe maastikukaitseala kaitsekorra põhjendused esitatud Erumäe maastikukaitseala määruse seletuskirjas.

3. Maaomanike seisukohad

Kaitseala kaitse-eeskirja avalik väljapanek toimus 18. novembrist 2. detsembrini 2013. a Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regiooni Tartu kontoris ning Konguta Vallavalitsuses. Teated kaitse-eeskirja avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu kohta ilmusid 13. novembril 2013. a üleriigilise levikuga ajalehes Eesti Päevaleht ja 14. novembril 2013. a maakondlikus ajalehes Tartu Postimees. Väljaandes Ametlikud Teadaanded ilmus kaitse-eeskirja eelnõu avalikustamise teade 13. novembril 2013. a. Avalikku arutelu ei korraldatud, kuna avaliku väljapaneku ajal selleks ettepanekut ei tehtud.

Looduskaitseaduse §-s 9 sätestatud kaitse alla võtmise menetluse käigus saadeti kaitsealal paikneva kuue kinnisasja viiele eraomanikule ja riigimetsamaa haldajale Riigimetsa Majanduse Keskusele, Konguta Vallavalitsusele, Tartu Maavalitsusele, Muinsuskaitseametile ning Konguta Jahiseltsile teated

kaitse-eeskirja eelnõu avalikustamise, sh avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu kohta (ettepanekut arutada asja kirjalikult). Kirjas oli märkus, et juhul kui Keskkonnaametile ei ole hiljemalt 2. detsembriks 2013. a vastatud, siis loetakse, et adressaat on kaitse-eeskirja eelnõuga nõus. Kirjale oli lisatud kaitse-eeskirja eelnõu määrus, seletuskiri ja piiriskeemi väljatrukk. Avalikustamise käigus ei esitatud ühtegi vastuväidet või ettepanekut vana kaitsekorra kehtetuks tunnistamise ega ka kaitseala moodustamise kohta.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõukohane määrus ei ole seotud EL õigusega.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Maioru ürgorg arvatakse Erumäe maastikukaitsealasse ning jääb ka edaspidi riikliku kaitse alla, mistõttu puuduvad määruse jõustumisel olulised mõjud sotsiaalvaldkonnale, riiklikule julgeolekule, majandusele, regionaalarengule ja riigiasutuste ning kohaliku omavalitsuse korraldusele või nende eelarvetele.

Ala kaitse alla jäämisega seoses on ka edaspidi positiivne mõju loodus- ja elukeskkonnale, aidates looduskeskkonna säilitamisega kaasa inimeste põhivajaduste ja elukvaliteedi tagamisele.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Määruse vaidlustamine

Käesoleva määruse üldkorraldusele ehk haldusakti tunnustele vastavat osa on võimalik vaidlustada, esitades halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras kaebuse halduskohtusse. Määruses on üldkorralduse regulatsioon suunatud asja (kinnistu) avalik-õigusliku seisundi muutmisele, hõlmates eelkõige asja kasutamist ja käsutamist reguleerivaid sätteid. Seega vastavad määruses üldkorralduse tunnustele sätted, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused on konkreetse kinnisasjaga tihedalt seotud ning puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist. Halduskohtumenetluse seadustiku § 46 lõike 1 kohaselt võib tühistamiskaebuse esitada 30 päeva jooksul kaebajale haldusakti teatavaks tegemisest arvates ja sama paragrahvi lõike 5 kohaselt kaebuse haldusakti õigusvastasuse kindlakstegemiseks kolme aasta jooksul haldusakti andmisest arvates.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Määruse eelnõu on kooskõlastatud teiste ministriumidega eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu. Määruse kohta ministriumid märkusi ega ettepanekuid ei esitanud. Vabariigi Valitsuse reglemendi § 7 lõike 4 kohaselt, kui kooskõlastaja ei ole sama paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatud tähtaja jooksul eelnõu kooskõlastanud või jätnud seda põhjendatult kooskõlastamata, loetakse eelnõu kooskõlastatuks.

Mati Raidma
Keskkonnaminister

Andres Talijärv
Kantsler